

వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ

40. చత్వారింశః సర్గః - కపిలదర్శనమ్

|| కపిలదర్శనమ్ ||

దేవతానాం వచః శ్రుత్వా భగవాన్ వై పితామహః |

ప్రత్యువాచ సుసంతస్తాన్మృతాంతబలమోహితాన్ || 1 ||

యస్యేయం వసుధా కృత్వా వాసుదేవస్య ధీమతః |

[* మహిషీ మాధవస్యైషా స ఏష భగవాన్ ప్రభుః | *]

కాపిలం రూపమాస్థాయ ధారయత్యనిశం ధరామ్ || 2 ||

తస్య కోపాగ్నినా దగ్ధా భవిష్యంతి నృపాత్మజాః |

పృథివ్యాశ్చాపి నిర్భేదో దృష్ట ఏవ సనాతనః || 3 ||

సగరస్య చ పుత్రాణాం వినాశోఽదీర్ఘజీవినామ్ |

పితామహవచః శ్రుత్వా త్రయస్త్రింశదలిందమ || 4 ||

దేవాః పరమసంహృష్టాః పునర్జగ్తుర్యథాగతమ్ |

సగరస్య చ పుత్రాణాం ప్రాదురాసీన్తహాత్మనామ్ || 5 ||

పృథివ్యాం భిద్యమానాయాం నిర్ఘాతసమనిఃస్వనః |

తతో భిత్త్వా మహీం కృత్వాం కృత్వా చాభిప్రదక్షిణమ్ || 6 ||

సహితాః సాగరాః సర్వే పితరం వాక్యమబ్రువన్ |

పరిక్రాంతా మహీ సర్వా సత్త్వవంతశ్చ సూదితాః || 7 ||

దేవదానవరక్షాంసి పిశాచోరగకిన్నరాః | [పన్నగాః]

న చ పశ్యామహేఽశ్వం తమశ్వహర్తారమేవ చ || 8 ||

కిం కరిష్యామ భద్రం తే బుద్ధిరత్ర విచార్యతామ్ |

తేషాం తద్వచనం శ్రుత్వా పుత్రాణాం రాజసత్తమః || 9 ||

సమన్యరబ్రవీద్వాక్యం సగరో రఘునందన |

భూయః ఖనత భద్రం వో నిద్భిద్య వసుధాతలమ్ || 10 ||

అశ్వహర్తారమాసాద్య కృతార్థాశ్చ నివర్తథ |

పితుర్వచనమాస్థాయ సగరస్య మహాత్మనః || 11 ||

షష్ఠిః పుత్రసహస్రాణి రసాతలమభిద్రవన్ |

ఖన్యమానే తతస్తస్మిన్దృశుః పర్వతోపమమ్ || 12 ||

వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ

40. చత్వారింశః సర్గః - కపిలదర్శనమ్

దిశాగజం విరూపాక్షం ధారయంతం మహీతలమ్ |
 సపర్వతవనాం కృత్వాం పృథివీం రఘునందన || 13 ||

శిరసా ధారయామాస విరూపాక్షో మహాగజః |
 యదా పర్వణి కాకుత్స్థ విశ్రమార్థం మహాగజః || 14 ||

భేదాచ్ఛాలయతే శీర్షం భూమికంపస్తదా భవేత్ |
 తం తే ప్రదక్షిణం కృత్వా దిశాపాలం మహాగజమ్ || 15 ||

మానయంతో హి తే రామ జగ్గుర్భిత్వా రసాతలమ్ |
 తతః పూర్వ్యాం దిశం భిత్వా దక్షిణాం బిభిదుః పునః || 16 ||

దక్షిణస్యామపి దిశి దదృశుస్తే మహాగజమ్ |
 మహాపద్మం మహాత్మానం సుమహాపర్వతోపమమ్ || 17 ||

శిరసా ధారయంతం తే విస్తయం జగ్గురుత్తమమ్ |
 తతః ప్రదక్షిణం కృత్వా సగరస్య మహాత్మనః || 18 ||

షష్ఠిః పుత్రసహస్రాణి పశ్చిమాం బిభిదుర్లిశమ్ |
 పశ్చిమాయామపి దిశి మహాంతమచలోపమమ్ || 19 ||

దిశాగజం సౌమనసం దదృశుస్తే మహాబలాః |
 తం తే ప్రదక్షిణం కృత్వా పృష్ఠ్వా చాపి నిరామయమ్ || 20 ||

ఖనంతః సముపక్రాంతా దిశం హైమవతీం తతః |
 ఉత్తరస్యాం రఘుశ్రేష్ఠ దదృశుర్లిమపాండురమ్ || 21 ||

భద్రం భద్రేణ వపుషా ధారయంతం మహీమిమామ్ |
 సమాలభ్య తతః సర్వే కృత్వా చైనం ప్రదక్షిణమ్ || 22 ||

షష్ఠిః పుత్రసహస్రాణి బిభిదుర్వసుధాతలమ్ |
 తతః ప్రాగుత్తరాం గత్వా సాగరాః ప్రథితాం దిశమ్ || 23 ||

రోషాదభ్యఖనన్సర్వే పృథివీం సగరాత్తజాః |
 తే తు సర్వే మహాత్మానో భిమవేగా మహాబలాః || 24 ||

దదృశుః కపిలం తత్ర వాసుదేవం సనాతనమ్ |
 హయం చ తస్య దేవస్య చరంతమవిదూరతః || 25 ||

వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ

40. చత్వారింశః సర్గః - కపిలదర్శనమ్

ప్రహర్షమతులం ప్రాప్తాః సర్వే తే రఘునందన |
తే తం హయహరం జ్ఞాత్వా క్రోధపర్యాకులేక్షణాః || 26 ||

ఖనిత్రలాంగలధరా నానావృక్షశిలాధరాః |
అభ్యధావంత సంక్రుద్ధాస్తిష్ఠ తిష్ఠేతి చాబ్రువన్ || 27 ||

అస్మాకం త్వం హి తురగం యజ్ఞేయం హృతవానసి |
దుర్మేధస్త్వం హి సంప్రాప్తాన్విద్ధి నః సగరాత్కజాన్ || 28 ||

శ్రుత్వా తు వచనం తేషాం కపిలో రఘునందన |
రోషేణ మహతావిష్టో హుంకారమకరోత్తదా || 29 ||

తతస్తేనాప్రమేయేణ కపిలేన మహాత్మనా |
భస్మరాశీకృతాః సర్వే కాకుత్స్థ సగరాత్కజాః || 30 ||

ఇత్యార్ద్రే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే చత్వారింశః సర్గః || 40 ||

